

Naturskyddsföreningen i Kungälv
c/o Stig Johannesson, ordf.
Munkegårdegatan 355
442 41 Kungälv

Miljö i Väst Skärgård
Länsstyrelsen Västra Götaland
Ekelundsgatan 1
403 40 Göteborg

Levande skärgård:

B - Boende och verksamheter och **F - Friluftsliv**

Naturskyddsföreningen i Kungälv har vid upprepade tillfällen sökt peka på vilka möjligheter till ekoturism som finns i kommunens skärgård. Stora och säregna natur- och kulturvärden finns inom kommunens gränser. Genom täta bussförbindelser på Marstrandsvägen i förbindelse med en storstad finns goda möjligheter att snabbt ta sig ut till kanten av denna attraktiva miljö även för människor som inte äger bil eller båt. Även bilburna människor har emellertid under nuvarande förhållanden svårt för att stanna och uppleva skärgårdsmiljöns naturvärden. De nås inte heller av någon information om vilka värden som finns. De kan inte komma ut i de skärgårdsmiljöer som skulle ge upplevelser vid skilda årstider. För att uppnå detta måste man båtledes kunna ta sig ut och närma sig de olika fjordsystemens öar, holmar och skär. På de stora öarna finns utrymme för längre turer. Och allt detta måste ske under assistans av verkligt kunniga guider. Detta är ett av Ekoturismföreningens 10 budord, som måste följas för att få kalla verksamheten för ekoturism.

Ekoturism - är den verksamhet som fordras för att lösa dessa problem. För detta ändamål fordras en informationscentral, varifrån människor direkt kan studera skärgårdens djurliv i närområdet. Här skall ytterligare information kunna fås genom utställningar, akvarier, trycksaker, video etc. Men framför allt skall härifrån en stor variation av turer med båt kunna erbjudas för skilda intressen och för olika årstider. Verksamheter av detta slag kan bedrivas från ön Rökan, vid Instöbrons östra landfäste. Här kan ejder, säl och måsfåglar studeras året runt. Denna plats ligger centralt i ett för vindar skyddat skärgårdsläge intill en busshållplats. Turer med grundgående båtar av typ "paddan" med utrymme för ett 20-tal personer kan därifrån företas i alla riktningar. Genom denna form av turism ges kontroll, så att den inte blir ett hot mot miljön. Det ges utrymme för produktiv verksamhet på de bebodda öarna - alltifrån konst till skärgårdsmiljöns delikatesser.

Genom denna form av turistbesök i befintliga naturreservat kan en bättre förståelse fås för bevarande, skötsel och hävd av säregna och skötselkrävande biotoper i det gamla kulturlandskapet. För att sådan hävd skall kunna bibehållas måste ett permanent boende gynnas. Utöver en adekvat hävd kan konst och hantverk ge full sysselsättning med utrymme för produktion av

för turister åtråvärda alster. Det är också viktigt att skärgårdsbornas sedan gammalt goda kontakter med fastlandet bibehålles.

Genom en utbyggnad av denna turistverksamhet med informationscentral och båtturer ges också möjlighet för skolundervisningen på alla stadier att sprida kunskap om skärgårdsmiljön och dess tillstånd. Tack vare de täta bussförbindelserna kan elever regelbundet följa vattenkvaliteten genom olika slag av observationer och provtagningar. Det ges t.ex. möjlighet att tränga in i den marina miljös övergödningssproblematik.

Under det senaste året har en arbetsgrupp studerat möjligheterna till ekoturism i projektet "Skärgårdsriket" enligt bifogad folder¹. Arbetet har summerats i en slutrapport². Det finns kanske nu möjligheter att gå vidare i detta arbete.

I det följande rubriceras några förslag till guideade turer till sjöss och fots från Rökan:

1. Med båt december-januari: Vintefågel i skärgården
2. Med båt i mars: Ejdern har anlänt och kan uppträda i flockar på flera 1000 i Sälöfjorden
3. Med båt april/maj: Häckningstiden har börjat i Sälöfjorden (Ejder, grågås, kanadagås, tobisgrissla)
4. Till fots till Marstrandsöns västligaste punkt vid kuling/storm (tretåiga måsar, liror, stormfåglar)
5. Med båt till Nordre älvs fjord november-mars: möjligheter till observationer av örn
6. Besök i knölsvanarnas fjord: Ryskärsfjorden
7. Fågelturer till öar (Klåverön, Älgön)
8. Rastande och häckande vadare i en långgrund havsvik, Ödsmåls kile (båt till Rörtången)
9. Det äldre kulturlandskapet på skärgårdsöar. (Klåverön, Älgön - maj till september)
10. Tillbaka till sillens storhetstid (Stensholmen/Rörholmen, Flatorna)
11. Den hävdade ljungheden - Älgön i augusti
12. Botaniska strövtåg i maj - juli (Brattön, Klåverön, Älgön)
13. Bergarter från Brattön till Pater Noster
14. Vad finns på bottenarna? - Turer med dykarassistans och video
15. Århundradens postrutt till Marstrand
16. Hur levde en gången tids bosättare på holmar och skär
17. Skärgårdens äldsta försvarsanläggning - besök vid en fornborg (båt till Tjuvkils huvud)
18. Sälsafari - till Sälungarna och Sälöbådan i Sälöfjorden
19. Handikappad med rullstol ut på ön Grenen - ut i levande skärgård bort från trafikbuller
20. Klippstrandens växter från Rökan till Enertången (från skörbjuggsört till kattfot och jungfrulin)
21. Skärgårdens natt: Från bränningars brus efter storm till sjöfåglars och berguvars rop.
22. Vid isvinter: utfordring av sjöfågel vid Instö räna

Kungälv den 23 augusti 1999
För Naturskyddsföreningen i Kungälv

Olof Pehrsson

¹ Skärgårdsriket. En knutpunkt för Ekoturism i Kungälv.

² Jansson, U., Ruthström, K. & Siminsson, R. 1999-03-25. Skärgårdsriket. Slutrapport. Steg 1.

This document was created with Win2PDF available at <http://www.daneprairie.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.